

moest: 'Zoo! . . . Nou heb jij je zin, hè? . . . Is 't niet? . . . Hè? . . . zeg! . . .'
Zij gaf eerst geen antwoord, stralend ondeugendheid, knikte toen ja; dan, hem wenkend en zelf zich vooroverbuigend tot ze haar mond bij zijn oor kon brengen: 'k Heb d'r mijn man toch maar lekkertjes onder, hè? . . .'

Hij glimlachte even maar, dadelijk dan strakte zich weer zijn gelaat, ging hij wrevelstil zitten turen naar buiten, onwillig Jeannes driest-vroolijke blikken telkens weer te ontmoeten. O! ze was allerlieftst, zijn vrouwtje, één-en-al zelfopofferende goedheid, maar ze kon soms nog zoo kinderlijk-doen en uitbundig zijn. . . . En bij hem was dat er wat uit! . . . Och, als je wat ouder wordt! . . . Ja, hij was heel wat bedaarder dan vroeger, wist 't wel. . . . Vooral in den laatsten tijd. . . . Nou ja, 't leven is er dan ook waarachtig niet naar om zoo vroolijk te doen. . . . Als je jong bent, je nog illusies kunt maken. . . . Maar dat leer je wel af, ieders leven wordt toch ten slotte een sleurgang, de dagen en weken en maanden door, een plicht-gedoe, met nog allerlei zorgen en zorgjes, die je je zélf op je hals haalt.

Voor hem werd het er ook in den loop der tijden niet beter op.

Als je, bij al je gewone werk en soesa nog anderen krijgt te helpen, nog meer verantwoordelijkheid. . . . En je kon ze toch ook maar niet laten stikken, je naaste familie, je vrienden. . . .

Zoo zat hij te kniezen, zag toch intusschen de laatste stads-einden, – straten in aanbouw, kaarthuizen waar je door heen kon kijken – aan weerszij verdwijnen, en 't wekte toch bij hem een gevoel van verlichting, van vrij en er-uit zijn. De groote stad lag achter zijn rug, en – dat was altijd weer zoo – hoe verder je 'r afkwam, in ruimte van wei, water, moerassen, hoe verder en verder naar alle kanten een wijdte zich strekte ten horizon, hoe dieper 't besef in je groeide van wat dat toch was in je daaglijksche denken, zoo'n stad om je heen, de voortdurende druk dier massaas benauwde, óp en óver elkander gestampte, gestapelde woningen vol, en het haastende-jachtige hurrieleven, als was er geen ruimte en tijd meer, als kromp en verschrompelde 't menschenbestaan in een durende koorts. . . . Zoo lang je 'r in was, voelde je 't niet zoo, maar toch, het frat je wel op. . . .

De boer-mannen pruim-kauwden, spuwden en grinnikten, knipoogden, brompraatten al maar door, grappigden – meest onverstaaubare moppen – scheefgetrokken tot weebreedden lach de barstig en raspig roode gezichten; de vrouwen gierden het telkens weer uit, sloegen zich hard op de vleezige dijen of grepen hun wieblende buiken vast; soms begon er ineens een te zingen; vielen de anderen ongelijk in met rauw-schrille geluiden. Gerard keek hen van tijd tot tijd geërgerd norsch in de dof-lichte oogen; die schenen daar niets van te merken; maar Jeanne had er een